

Warmteplan

Een onderzoek onder DIP-leden en andere inwoners van Delft naar hun mening over het warmteplan

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Resultaten	6
2.1	Huidige woonsituatie	6
2.1.1	Koop- of huurwoning	6
2.1.2	Type woning	8
2.1.3	Vloeroppervlak en grootte huishouden	10
2.1.4	Stroom- en gasverbruik	12
2.1.5	Hoe verwarmt men de woning?	16
2.1.6	Hoe kookt men?	18
2.2	Isolatie van de woning	19
2.2.1	Maatregelen toegepast in huurwoning	19
2.2.2	Maatregelen toegepast in eigen koopwoning	20
2.2.3	Plannen voor aanpassingen in eigen koopwoning	21
2.2.4	Bekendheid met en betrokkenheid bij duurzame initiatieven en/of plannen	23
2.3	Aardgasvrij wonen	25
2.3.1	Mening bewoners over doelstelling aardgasvrij en energieneutraal in 2050	25
2.3.2	Status aardgasvrij onder bewoners	28
2.3.3	Interesse in initiatief voor aardgasvrije woningen	31
2.3.4	Redenen om nu al de koopwoning aardgasvrij te maken	32
2.3.5	Meedenken in de toekomst over Delft aardgasvrij	32
2.4	Opmerkingen	33

Bijlage I - Open antwoorden: Apart bestand

1 Inleiding

Aanleiding tot en doelstelling van het onderzoek

Elke gemeente in Nederland moet van de rijksoverheid een plan maken om de stad aardgasvrij te maken. De gemeente Delft maakt daarom een warmteplan. In het Delftse warmteplan staat hoe we de stad op een duurzame manier kunnen verwarmen, zonder aardgas, kolen of olie. Er is een aantal mogelijkheden die per wijk of per buurt verschillen. Het warmteplan laat ook zien welke buurten tot 2030 van het aardgas af kunnen.

In 2018 heeft de gemeente aan bewoners, bedrijven, organisaties en verenigingen gevraagd wat zij belangrijk vinden voor het schrijven van een warmteplan Delft 2021. Hieruit zijn acht uitgangspunten en acties gekomen. Eén van de acties is dat de gemeente bewoners vragen om mee te denken. Er is vervolgens een vragenlijst opgesteld samen met het Platform Energietransitie Delft, afgekort PED. Dit platform is een idee van Delftse bewoners. Zij denken mee met de ontwikkeling van het warmteplan.

Cluster Ruimte en Economie heeft aan O&S gevraagd het onderzoek uit te zetten onder de leden van het Delft Internet Panel (DIP). Daarnaast was deelname aan het onderzoek mogelijk voor andere Delftenaren die interesse hebben om de vragenlijst in te vullen. Het onderzoek was daarom ook toegankelijk via de website van de gemeente Delft.

Het onderzoek vond plaats in december 2020, gedurende een periode van twee weken. Hoofdstuk 2 van deze rapportage bevat de resultaten van het onderzoek.

Respons

Voor het onderzoek zijn er 2.303 panelleden uitgenodigd om deel te nemen. Van hen hebben er 1.406 de vragenlijst ingevuld. De respons in het DIP komt zo op 61%.

Daarnaast konden bewoners van Delft reageren via de website van de gemeente Delft. Een aantal van 433 Delftenaren hebben dit gedaan. In totaal komt dit neer op 1.839 respondenten.

Bij de analyse van de data, afkomstig uit het Delft Internet Panel, is er gewogen op de variabelen wijk, leeftijd, geslacht en herkomst (Nederlands en niet-Nederlands). Dit houdt in dat de antwoorden van bevolkingsgroepen die in het onderzoek minder voorkomen dan in de Delftse samenleving, een zwaarder gewicht hebben gekregen. Voor antwoorden van bevolkingsgroepen die in meerdere mate in het onderzoek voorkomen dan in de Delftse samenleving geldt het omgekeerde. Op deze wijze geven de resultaten een afspiegeling van de werkelijke Delftse populatie. De extra respondenten via de website zijn ongewogen meegenomen in het onderzoek (weegfactor = 1). Na weging is het aantal respondenten in het onderzoek 1.443.

2 Resultaten

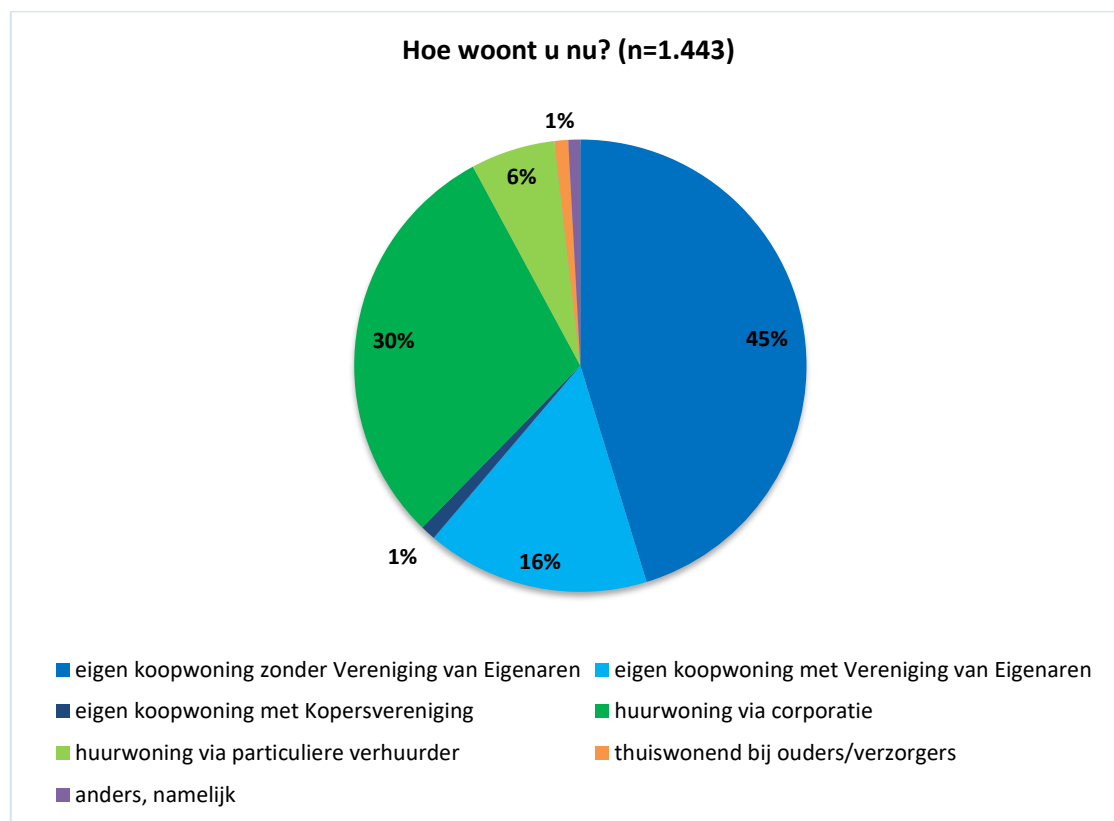
Dit hoofdstuk bevat de resultaten van het onderzoek in 2020. Waar mogelijk wordt er gekeken of er verschillen zijn op wijkniveau of tussen leeftijdsgroepen. Verschillen vanaf 5% worden beschreven.

2.1 Huidige woonsituatie

Het eerste onderdeel van het onderzoek bestond uit vragen over de huidige woonsituatie van de bewoners. In wat voor een woning wonen zij? Met hoeveel personen en wat is het stroom- en gasverbruik? Daarbij is er nog gevraagd met welke bron men nu de woning verwarmd of kookt.

2.1.1 Koop- of huurwoning

Hoe wonen de bewoners nu, in een koop- of huurwoning? Figuur 1 toont de resultaten. De meeste bewoners wonen in een eigen koopwoning (62%). Dit betreft vooral een koopwoning zonder Vereniging van Eigenaren (45%). Een aandeel van 16% heeft wel een VvE. Een klein deel heeft een eigen koopwoning met een Kopersvereniging. Een aandeel van in totaal 36% blijkt een woning te huren. Het grootste deel huurt via een corporatie een woning (30%). Het aandeel dat via particuliere verhuurder een woning huurt is 6%. De overige 2% woont bij ouders/verzorgers of heeft iets anders ingevuld. Deze enkele antwoorden staan in Bijlage I.

Figuur 1

Wijken

In de wijken Voordijkshoorn en Tanthof hebben relatief veel bewoners een eigen koopwoning (respectievelijk 75% en 68%). In de wijken Vrijenban (48%), Buitenhof (42%) en Voorhof (41%) heeft men bovengemiddeld een huurwoning.

Tabel 1. Heeft men een eigen koop- of huurwoning, naar wijk (in %)

	Binnen- stad (n=197)	Vrijenban (n=157)	Hof van Delft (n=190)	Voordijks- hoorn (n=174)	Tanthof (n=203)	Voorhof (n=138)	Buitenhof (n=161)	Wip- polder (n=178)	totaal (n=1.443)
eigen koopwoning	65	52	66	75	68	56	54	61	62
huurwoning	32	48	32	25	31	41	42	38	36
anders (incl. thuiswonend)	3	-	2	-	1	3	4	2	2
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100

*van 45 respondenten is de wijk onbekend.

Leeftijdsgroepen

Bijna acht van de tien 35-44, 45-54 en 55-64 jarigen hebben een eigen koopwoning, zie Tabel 2. De 18-24 en 25-34 jarigen hebben relatief vaak een huurwoning. De 18-24 jarigen zijn klein in aantal, waardoor het percentage indicatief opgevat dient te worden.

Tabel 2. Heeft men een eigen koop- of huurwoning, naar leeftijd (in %)

	18-24 jaar (n=80)	25-34 jaar (n=231)	35-44 jaar (n=187)	45-54 jaar (n=259)	55-64 jaar (n=261)	65 jaar en ouder (n=387)	totaal (n=1.443)
eigen koopwoning	9	41	79	79	76	60	62
huurwoning	75	56	20	20	24	39	36
anders (incl. thuiswonend)	16	3	0,4	1	-	0,2	2
totaal	100	100	100	100	100	100	100

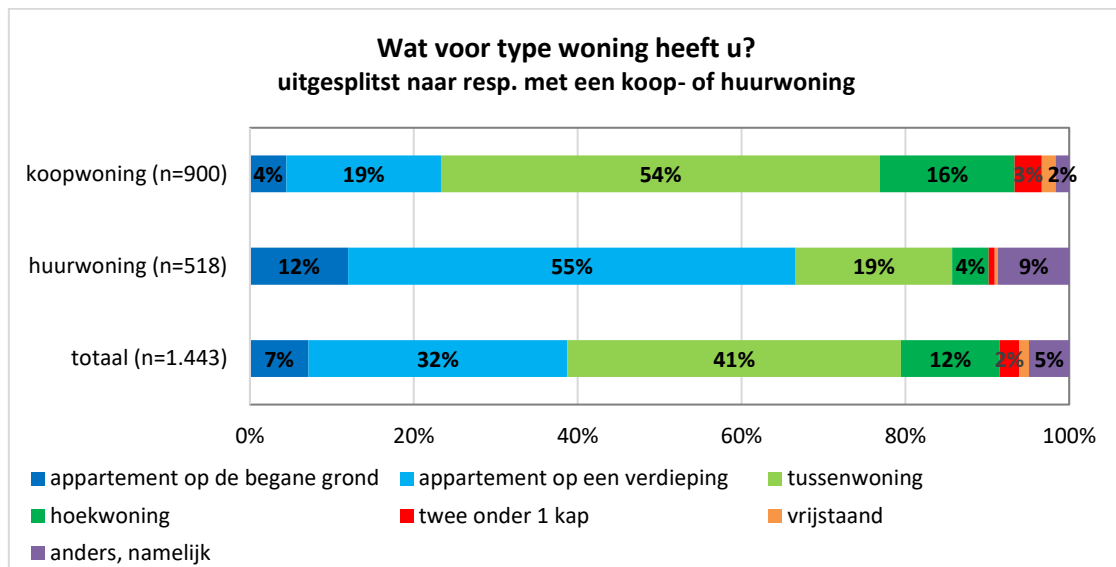
*van 40 respondenten is de leeftijd onbekend.

2.1.2 Type woning

Qua type woning, blijkt de grootste groep (41%) van het totaal aan respondenten¹ een tussenwoning te hebben. Dit aandeel is groter onder de bewoners met een eigen koopwoning (54%), en kleiner onder bewoners die een woning huren (19%). Ongeveer een derde deel van alle respondenten heeft een appartement op een verdieping. Onder de huurders is dit aandeel meer dan de helft: 55%. Tellen we daar de appartementen op de begane grond bij op dan huurt ongeveer twee derde een appartement. Onder bewoners met een koopwoning is dit bijna een kwart. Ruim een tiende van alle bewoners heeft een hoekwoning. Dit aandeel is groter onder kopers (16%) dan onder huurders (4%).

Ongeveer een tiende deel van de bewoners die een huurwoning hebben geeft nog een ander antwoord. Onder bewoners met een koopwoning is dit 2%. Alle antwoorden staan in Bijlage I. Hier wordt meermalen genoemd: Maisonnette (meerdere verdiepingen), (studenten) kamer, studentenhuus, grachtenpand, (dubbele) bovenhuis, bovenwoning, portiekwoning, drive-in woning, monument, meerdere huizen aan elkaar verbonden.

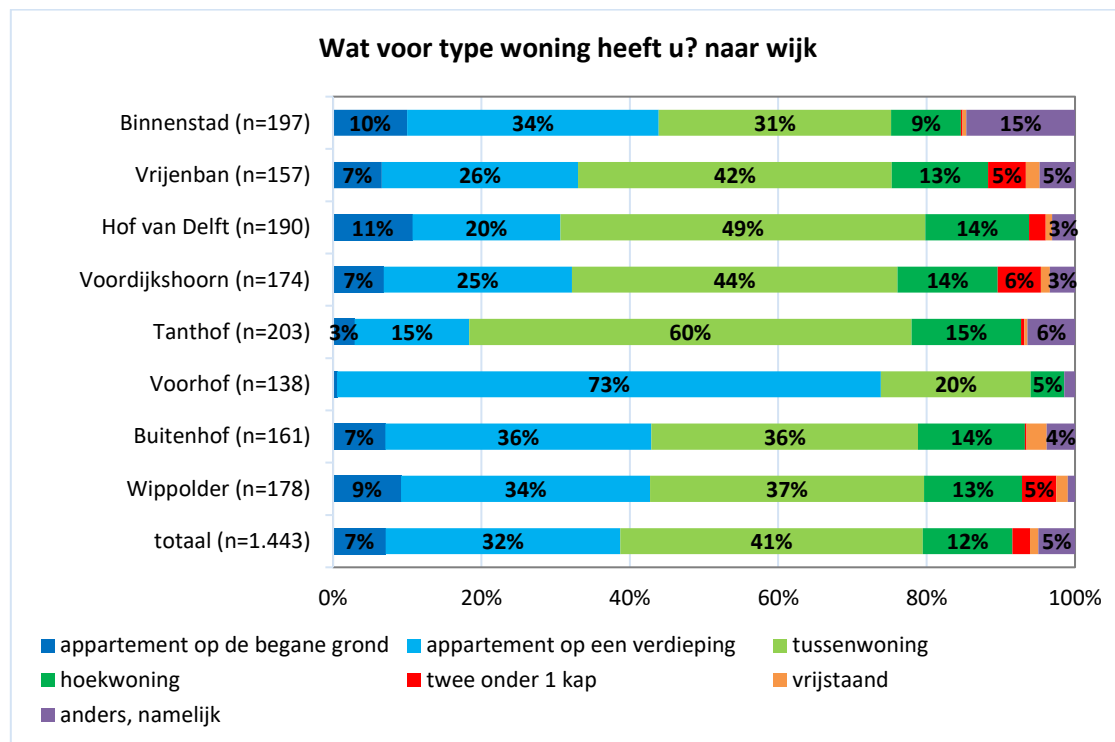

Figuur 2

¹ Het totaal aan respondenten bevat ook de groep die woont bij ouders/verzorgers of een ander antwoord gaf (n=26).

Wijken

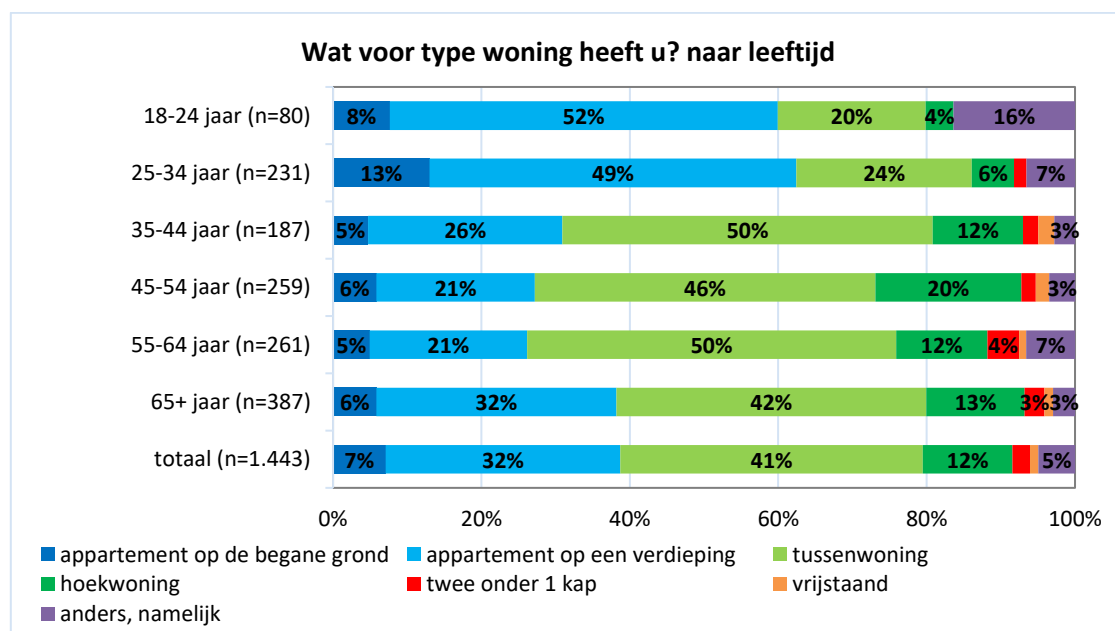
Figuur 3 toont het type woning waarin men woont per wijk. Wat bijvoorbeeld opvalt is dat bijna driekwart van de bewoners in de wijk Voorhof woont in een appartement op een verdieping. In de wijk Tanthof wonen zes van de tien bewoners in een tussenwoning.

Figuur 3

Leeftijdsgroepen

Bij uitsplitsing naar leeftijdsgroepen valt op dat ongeveer de helft van de jongste twee leeftijdsgroepen woont in een appartement op een verdieping. De helft van de 35-44 jarigen en de 55-64 jarigen woont in een tussenwoning. Onder 45-54 jarigen is dit bijna de helft. Een vijfde van hen woont in een hoekwoning.

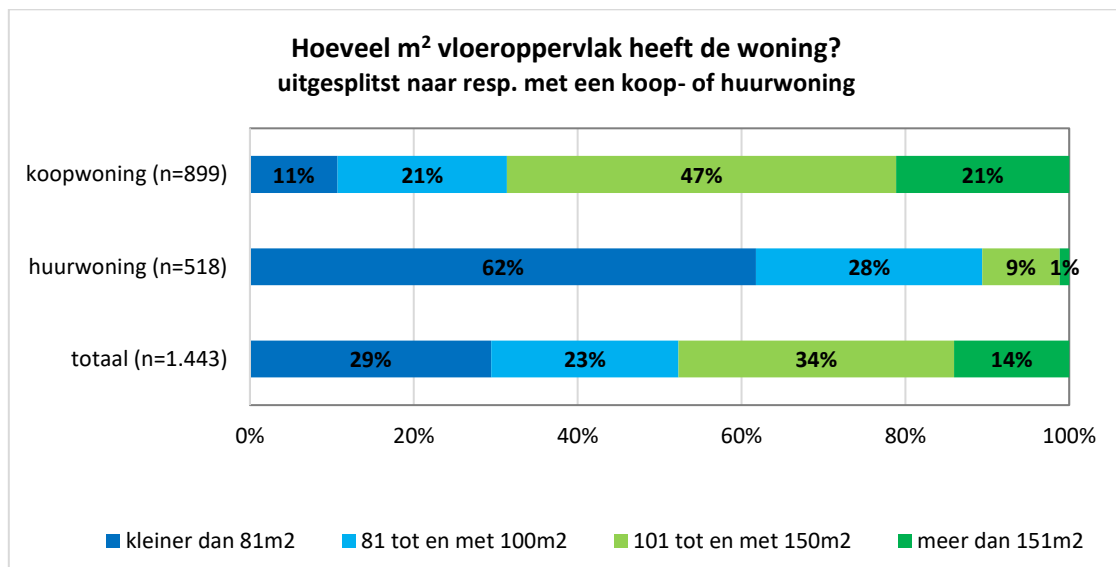

Figuur 4

2.1.3 Vloeroppervlak en grootte huishouden

In Figuur 5 staat van het totaal aan respondenten² de verdeling qua vloeroppervlakte (in m²), als ook voor de groep met een koopwoning en de groep met een huurwoning gegeven.

De helft van de respondenten geeft aan te wonen in een woning met een vloeroppervlakte tot en met 100m². De andere helft woont dus in een woning groter dan 100m². Bewoners met een huurwoning wonen kleiner dan bewoners met een koopwoning. Ruim zes van de tien respondenten met een huurwoning woont kleiner dan 81m². Opgeteld, wonen negen van de tien respondenten met een huurwoning op een oppervlakte tot en met 100m². Het merendeel van de respondenten met een koopwoning, zeven op de tien, woont in een woning groter dan 100m² vloeroppervlakte. Bijna de helft valt in de categorie 101 tot en met 150m².

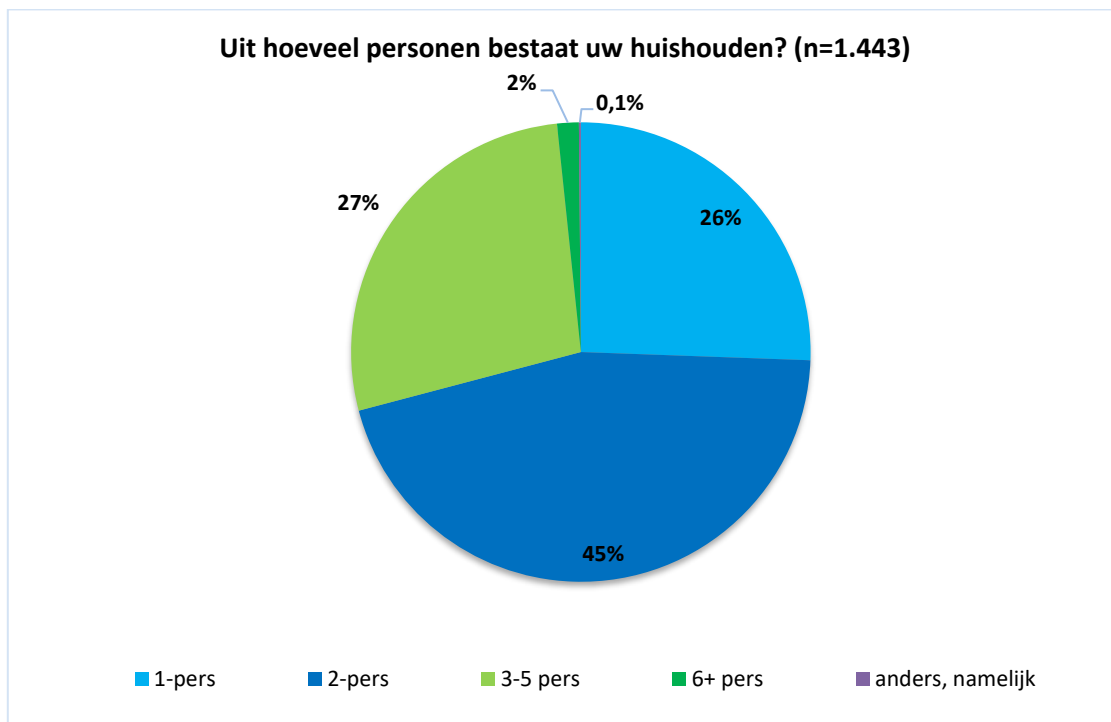

Figuur 5

² Wederom, het totaal bevat ook de groep die woont bij ouders/verzorgers of een ander antwoord gaf (n=26).

Groote huishouden

Gemiddeld is een kwart van de huishoudens van de respondenten een 1-persoons huishouden. Het grootste aandeel woont met zijn tweeën (45%). Ruim een kwart bestaat uit een huishouden van 3 tot en met 5 personen. Een kleine groep woont met 6 of meer personen in een huis. Een enkeling heeft een ander antwoord gegeven, zie Bijlage I.

Figuur 6

Van de personen die alleen wonen woont de helft kleiner dan 81m². Drie van de tien van hen wonen op een oppervlakte van 81 tot en met 100m². Opgeteld, komt dit op 81%. Huishoudens bestaand uit twee personen wonen meestal op 101 tot en met 150m² (35%). Net iets meer dan de helft woont in een woning tot en met 100m² (54%). Bijna de helft van de 3-5 persoons huishoudens woont op 101 tot en met 150m² (48%). Opgeteld, blijkt driekwart van de 3-5 persoons huishoudens te wonen in een woning met meer dan 100m² vloeroppervlakte. De groep die met 6 personen of meer in een huis woont is klein (n=22), waardoor deze percentages indicatief opgevat dienen te worden.

Tabel 3. Vloeroppervlakte woning (in m2) naar grootte huishouden (in aantal personen) (in %)

	1-pers (n=369)	2-pers (n=653)	3-5 pers (n=396)	6+ pers (n=22)	totaal* (n=1.442)
kleiner dan 81m ²	52	28	10	41	29
81 tot en met 100m ²	29	26	14	-	23
101 tot en met 150m ²	15	35	48	32	34
meer dan 151m ²	4	11	28	27	14
totaal	100	100	100	100	100

* de categorie 'anders, namelijk' is als kolom weggelaten (n=2)

2.1.4 Stroom- en gasverbruik

Deze sub-paragraaf bespreekt het energieverbruik van de bewoners in Delft.

Allereerst geeft Tabel 4 het **stroomverbruik** per jaar in totaal en uitgesplitst naar of men een koop- of een huurwoning heeft.

Drie van de tien bewoners verbruikt met hun huishouden 2001 kWh of meer aan stroom per jaar. Eveneens drie van de tien respondenten geven aan niet te weten wat zij verbruiken.

Er treden verschillen op naar of men een koop- of huurwoning heeft. Bewoners met een koopwoning weten in meerdere mate hun stroomverbruik (23% weet dit niet) vergeleken met bewoners met een huurwoning (39% weet dit niet). Kijken we enkel naar de respondenten die hun stroomverbruik hebben doorgegeven, dan blijken bewoners met een koopwoning meer te verbruiken dan bewoners met een huurwoning.

Tussen haakjes in de tabel staan de percentages herberekend op de groep die het verbruik doorgaf: 54% van de bewoners met een koopwoning verbruikt 2001kWh of meer (huurwoning: 20%). Een derde van de huurders verbruikt minder dan 1001kWh of 1001 tot en met 1600kWh (kopers respectievelijk 13% en 18%).

Tabel 4. Stroomverbruik (in kWh), naar koop- of huurwoning (in %)

	koopwoning (n=900)	huurwoning (n=517)	anders (n=26)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001kWh	10 (13)	21 (34)	12	14 (20)
1001 tot en met 1600kWh	14 (18)	19 (32)	-	16 (22)
1601 tot en met 2000kWh	12 (15)	8 (13)	4	10 (15)
2001 kWh of meer	41 (54)	12 (20)	12	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	1	1	-	1
dat weet ik niet	23	39	73	30
totaal	100	100	100	100

Tabel 5 laat het **gasverbruik** per jaar zien, wederom in totaal en uitgesplitst naar of men een koop- of een huurwoning heeft.

In totaal verbruikt 42% minder dan 1001m³ gas per jaar, bijna een vijfde deel verbruikt 1001 tot en met 1600m³ gas per jaar. Drie van de tien bewoners weten niet hoeveel zij verbruiken. Bewoners met een koopwoning weten in meerdere mate hun gasverbruik (23% weet dit niet), ten opzichte van bewoners met een huurwoning (39% weet dit niet).

Tussen haakjes in de tabel staan de percentages herberekend op de groep die het verbruik doorgaf: Bewoners met een huurwoning verbruiken ook minder gas dan bewoners met een koopwoning.

Tabel 5. Gasverbruik (in m³), naar koop- of huurwoning (in %)

	koopwoning (n=900)	huurwoning (n=517)	anders (n=26)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001m ³	41 (54)	46 (77)	23	42 (61)
1001 tot en met 1600m ³	22 (29)	11 (18)	0	18 (26)
1601 tot en met 2000m ³	7 (9)	3 (4)	4	5 (8)
2001m ³ of meer	6 (8)	1 (1)	0	4 (6)
dat wil ik liever niet zeggen	1	1	0	1
dat weet ik niet	23	39	73	30
totaal	100	100	100	100

Relatie stroom- en gasverbruik

Onderstaande tabel (stroom naar gasverbruik) bevat in de kolommen alleen de categorieën met meer dan 100 respondenten. Bewoners die hun gasverbruik niet weten, weten meestal ook hun stroomverbruik niet. Aan de groen en rode percentages in de tabel valt af te leiden: Heeft men een laag gasverbruik (minder dan 1001m³), dan is het stroomverbruik ook wat lager. Heeft men een wat hoger gasverbruik (1001-1600m³), dan verbruikt men ook meer stroom (bijna de helft verbruikt in dat geval 2001kWh of meer).

Tabel 6. Stroomverbruik (in kWh), naar gasverbruik (in m³, n>100) (in %)

	minder dan 1001m ³ (n=609)	1001 - 1600m ³ (n=256)	dat weet ik niet (n=428)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001kWh	27 (28)	8 (8)	3	14 (20)
1001 tot en met 1600kWh	24 (26)	25 (25)	2	16 (22)
1601 tot en met 2000kWh	11 (11)	18 (18)	3	10 (15)
2001 kWh of meer	33 (34)	47 (48)	4	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	-	-	-	1
dat weet ik niet	6	2	89	30
totaal	100	100	100	100

Vloeroppervlakte

In de vorige paragraaf bleek dat huurwoningen gemiddeld een kleiner vloeroppervlak hebben dan koopwoningen. En we zagen al een lager energieverbruik bij huurwoningen. Zoals te verwachten valt hangt een kleiner vloeroppervlak samen met een lager energieverbruik, en een groter vloeroppervlak met meer energieverbruik. Zie de onderstaande tabellen, met *tussen haakjes* de percentages berekend op de groep die het energieverbruik doorgaf.

Tabel 7. Stroomverbruik (in kWh), naar vloeroppervlakte (in m²) (in %)

	< 81m ² (n=426)	81-100m ² (n=330)	101-150m ² (n=485)	> 151m ² (n=203)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001kWh	25 (39)	13 (18)	8 (12)	3 (5)	14 (20)
1001 tot en met 1600kWh	18 (29)	25 (35)	11 (16)	4 (6)	16 (22)
1601 tot en met 2000kWh	8 (13)	12 (17)	11 (16)	9 (12)	10 (15)
2001 kWh of meer	12 (19)	21 (30)	40 (56)	58 (78)	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	0,5	1	1	1	1
dat weet ik niet	35	28	28	24	30
totaal	100	100	100	100	100

Tabel 8. Gasverbruik (in m³), naar vloeroppervlakte (in m²) (in %)

	< 81m ² (n=426)	81-100m ² (n=330)	101-150m ² (n=485)	> 151m ² (n=203)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001m ³	52 (80)	49 (70)	39 (55)	19 (25)	42 (61)
1001 tot en met 1600m ³	11 (16)	16 (23)	24 (34)	22 (29)	18 (26)
1601 tot en met 2000m ³	2 (3)	3 (4)	6 (8)	16 (21)	5 (8)
2001m ³ of meer	0,2 (0,4)	2 (3)	2 (3)	19 (25)	4 (6)
dat wil ik liever niet zeggen	0,5	1	1	1	1
dat weet ik niet	34	29	29	24	30
totaal	100	100	100	100	100

Groote huishouden

Stroomverbruik is zoals verwacht hoger in een groter huishouden, zie Tabel 9.

Tabel 9. Stroomverbruik (in kWh), naar huishoudgrootte (in aantal personen) (in %)

	1-pers (n=369)	2-pers (n=654)	3-5 pers (n=397)	6+ pers (n=22)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001kWh	28 (41)	11 (15)	6 (9)	-	14 (20)
1001 tot en met 1600kWh	17 (25)	20 (27)	8 (11)	-	16 (22)
1601 tot en met 2000kWh	10 (14)	10 (14)	10 (16)	-	10 (15)
2001 kWh of meer	13 (19)	33 (44)	42 (64)	18 (100)	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	1	0,5	1	-	1
dat weet ik niet	31	25	33	82	30
totaal	100	100	100	100	100

*de kolom anders is weggelaten (n=2)

Hetzelfde geldt voor gasverbruik. Dit is duidelijk lager in de 1-persoons huishoudens en loopt op naar mate men een groter huishouden heeft.

Tabel 10. Gasverbruik (in m³), naar huishoudgrootte (in aantal personen) (in %)

	1-pers (n=369)	2-pers (n=654)	3-5 pers (n=397)	6+ pers (n=22)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001m ³	57 (81)	43 (59)	29 (44)	4 (20)	42 (61)
1001 tot en met 1600m ³	10 (14)	21 (29)	20 (31)	9 (40)	18 (26)
1601 tot en met 2000m ³	2 (2)	5 (7)	9 (14)	4 (20)	5 (8)
2001m ³ of meer	1 (2)	3 (5)	7 (11)	4 (20)	4 (6)
dat wil ik liever niet zeggen	1	0,5	1	-	1
dat weet ik niet	29	26	33	78	30
totaal	100	100	100	100	100

*de kolom anders is weggelaten (n=2)

Wijken

Naar wijk valt op dat bijna vier van de tien bewoners in de Binnenstad het stroomverbruik niet weet. In de wijken Voordijkshoorn en Tanthof is dit nog geen kwart. Het stroomverbruik is met name relatief hoog in de wijk Buitenhof (38% 2001 kWh of meer).

Tabel 11. Stroomverbruik (in kWh), naar wijk (in %)

	Binnen- stad (n=197)	Vrijen- ban (n=157)	Hof van Delft (n=190)	Voordijks- hoorn (n=174)	Tanthof (n=203)	Voorhof (n=138)	Buiten- hof (n=161)	Wip- polder (n=178)	totaal (n=1.443)
< 1001kWh	12 (19)	11 (17)	9 (14)	16 (22)	20 (25)	15 (21)	12 (18)	12 (17)	14 (20)
1001 - 1600kWh	12 (20)	21 (31)	18 (27)	16 (21)	14 (18)	19 (27)	10 (16)	16 (22)	16 (22)
1601 - 2000kWh	6 (9)	12 (18)	10 (14)	12 (16)	10 (13)	9 (13)	6 (9)	15 (22)	10 (15)
2001kWh ≤	32 (52)	23 (34)	30 (45)	31 (41)	34 (44)	29 (40)	38 (57)	28 (40)	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	-	1	1	1	-	0,3	2	1	1
dat weet ik niet	39	32	32	23	23	28	32	28	30
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Warmteplan

Voor iedere wijk geldt dat het grootste aandeel in de kleinste verbruikscategorie valt. Dit is bovengemiddeld het geval in Voorhof en Voordijkshoorn. In de wijk Binnenhof weet ruim een derde deel het gasverbruik niet (36%).

Tabel 12. Gasverbruik (in m³), naar wijk (in %)

	Binnenstad (n=197)	Vrijenban (n=157)	Hof van Delft (n=190)	Voordijkshoorn (n=174)	Tanthof (n=203)	Voorhof (n=138)	Buitenhof (n=161)	Wipolder (n=178)	totaal (n=1.443)
< 1001m ³	36 (56)	38 (55)	36 (54)	48 (67)	46 (64)	55 (78)	40 (60)	40 (55)	42 (61)
1001 - 1600m ³	15 (24)	23 (33)	21 (31)	18 (26)	20 (28)	8 (11)	17 (26)	18 (25)	18 (26)
1601 -2000m ³	7 (10)	5 (7)	6 (9)	3 (5)	4 (6)	5 (7)	6 (10)	6 (9)	5 (8)
2001m ³ ≤	6 (10)	3 (5)	4 (6)	2 (3)	2 (3)	3 (4)	3 (5)	8 (11)	4 (6)
dat wil ik liever niet zeggen	0,1	1	1	1	-	0,3	2	1	1
dat weet ik niet	36	30	32	26	27	30	32	26	30
totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Leeftijdsgroepen

Wat opvalt qua stroomverbruik is dat dit relatief hoog is onder de 35-44 jarigen en de 45-54 jarigen. De 25-34 jarigen vallen het meest in de kleinste verbruikscategorie.

Tabel 13. Stroomverbruik (in kWh), naar leeftijd (in %)

	18-24 jaar (n=80)	25-34 jaar (n=231)	35-44 jaar (n=187)	45-54 jaar (n=259)	55-64 jaar (n=261)	65+ jaar (n=387)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001kWh	16 (45)	20 (32)	14 (19)	11 (15)	12 (16)	12 (16)	14 (20)
1001 tot en met 1600kWh	10 (27)	18 (29)	12 (17)	14 (19)	17 (23)	17 (23)	16 (22)
1601 tot en met 2000kWh	5 (14)	7 (11)	11 (15)	9 (12)	12 (16)	12 (17)	10 (15)
2001 kWh of meer	5 (14)	18 (28)	35 (49)	40 (54)	34 (45)	33 (44)	30 (43)
dat wil ik liever niet zeggen	-	-	1	1	1	1	1
dat weet ik niet	64	38	27	25	25	25	30
totaal	100	100	100	100	100	100	100

Voor iedere leeftijdsgroep geldt dat de meesten binnen de kleinste verbruikscategorie vallen. Bij de 25-34 en 35-44 jarigen is dit ongeveer de helft van de respondenten. Een tiende deel van de 45-54 jarigen verbruikt 1601 tot en met 2000m³ aan gas.

Tabel 14. Gasverbruik (in m³), naar leeftijd (in %)

	18-24 jaar (n=80)	25-34 jaar (n=231)	35-44 jaar (n=187)	45-54 jaar (n=259)	55-64 jaar (n=261)	65+ jaar (n=387)	totaal (n=1.443)
minder dan 1001m ³	30 (80)	52 (84)	47 (68)	40 (53)	43 (57)	38 (51)	42 (61)
1001 tot en met 1600m ³	4 (10)	10 (16)	17 (24)	20 (26)	20 (27)	24 (32)	18 (26)
1601 tot en met 2000m ³	4 (10)	-	2 (3)	10 (13)	7 (9)	7 (9)	5 (8)
2001m ³ of meer	-	-	4 (6)	5 (7)	5 (7)	6 (8)	4 (6)
dat wil ik liever niet zeggen	-	-	1	1	1	1	1
dat weet ik niet	63	37	30	25	24	25	30
totaal	100	100	100	100	100	100	100

2.1.5 Hoe verwarmt men de woning?

Er is aan de respondenten gevraagd **hoe zij hun woning verwarmen**. Het was mogelijk om meerdere antwoorden te geven.

Verreweg de meesten gebruiken centrale verwarming op aardgas (84%). Dit aandeel ligt hoger onder huiseigenaren (89%), en lager onder bewoners met een huurwoning (78%).

De overige manieren om je woning te verwarmen werden door telkens kleine groepjes gekozen, zie Tabel 15. Het was nog mogelijk om een ander antwoord te geven. In Bijlage I staan al deze antwoorden. Bijvoorbeeld noemt men hier: blokverwarming, centrale ketel, elektrisch (kachel, vloerverwarming, wandradiator), (hete) luchtverwarming.

Tabel 15. Hoe verwarmt u uw woning? (meerdere antw. mogelijk), naar koop- of huurwoning (in %)

	koopwoning (n=900)	huurwoning (n=514)	anders (n=27)	totaal (n=1.440)
centrale verwarming op aardgas	89	78	71	84
stadsverwarming	5	6	4	5
elektrische warmtepomp	4	3	23	4
gaskachel(s)	2	5	4	3
anders, namelijk	5	10	10	7

Stroom- en gasverbruik

Onderstaande tabellen bevat de categorieën met meer dan 100 respondenten.

Een tiende van de bewoners in de kleinste verbruikscategorie heeft stadsverwarming.

Tabel 16. Hoe verwarmt u uw woning? (meerdere antw. mogelijk), stroomverbruik (met n>100) (in %)

	< 1001kWh (n=197)	1001 – 1600kWh (n=224)	1601 – 2000kWh (n=146)	2001kWh of meer (n=434)	dat weet ik niet (n=427)	totaal (n=1.440)
centrale verwarming op aardgas	84	88	86	85	82	84
stadsverwarming	10	3	5	6	3	5
elektrische warmtepomp	3	3	3	3	4	4
gaskachel(s)	2	2	4	5	6	3
anders, namelijk	5	7	7	6	8	7

Bewoners die relatief meer gas gebruiken (1001–1600m³) verwarmen hun woning relatief meer met centrale verwarming op aardgas (95%).

Tabel 17. Hoe verwarmt u uw woning? (meerdere antw. mogelijk), gasverbruik (m³, met n>100) (in %)

	minder dan 1001m ³ (n=609)	1001 - 1600m ³ (n=256)	dat weet ik niet (n=428)	totaal (n=1.440)
centrale verwarming op aardgas	79	95	81	84
stadsverwarming	8	1	4	5
elektrische warmtepomp	3	4	4	4
gaskachel(s)	5	2	4	3
anders, namelijk	8	3	10	7

Wijken

Het aandeel dat centrale verwarming op aardgas heeft is relatief groot in de wijken Tanthof (95%) en Binnenstad (89%). Het is relatief klein in de wijken Buitenhof (74%) en Voorhof (73%). In de wijken Voordijkshoorn en Voorhof is er relatief meer stadsverwarming (respectievelijk 15% en 12%). In de wijk Hof van Delft verwarmen relatief veel mensen hun woning met een gaskachel (11%). De elektrische warmtepomp wordt het meest gebruikt in de wijk Vrijenban (9%).

Tabel 18. Hoe verwarmt u uw woning? (meerdere antw. mogelijk), naar wijk (in %)

	Binnen- stad (n=197)	Vrijenban (n=157)	Hof van Delft (n=190)	Voordijks- hoorn (n=174)	Tanthof (n=203)	Voorhof (n=138)	Buiten- hof (n=161)	Wip- polder (n=178)	totaal* (n=1.440)
centrale verwarming op aardgas	89	86	86	80	95	73	74	87	84
stadsverwarming	2	-	-	15	0,5	12	8	5	5
gaskachel(s)	2	4	11	2	2	0,3	1	1	4
elektrische warmtepomp	7	9	2	2	1	3	2	5	3
anders, namelijk	4	4	5	2	7	13	15	5	7

*van 42 respondenten is de wijk onbekend

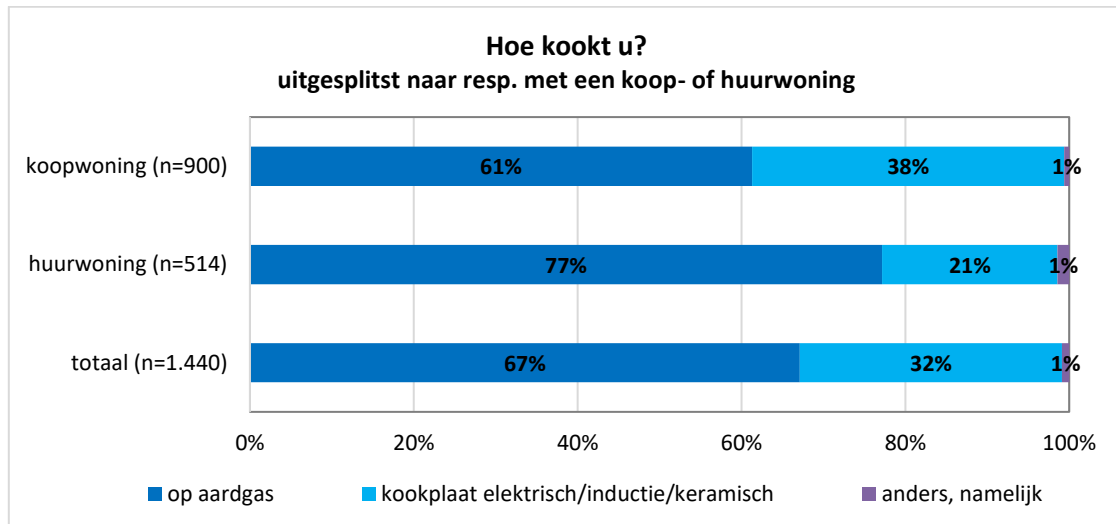
Leeftijdsgroepen

Naar leeftijd valt op dat negen van de tien 45-plussers de woning verwarmt met centrale verwarming op aardgas, terwijl dit aandeel bij de jongere leeftijdsgroepen kleiner is (18-24 jarigen: 69% (indicatief, n=80), 25-34 jarigen: 78% en 35-44 jarigen: 72%). De 35-44 jarigen gebruiken bovengemiddeld stadsverwarming (14%). De 18-24 jarigen noemen gaskachel(s) relatief vaak (9%, indicatief).

2.1.6 Hoe kookt men?

Vervolgens konden bewoners laten weten **hoe zij koken**. In totaal³ kookt twee derde deel op aardgas en een derde deel op een kookplaat elektrisch/inductie/keramisch. Een enkeling noemt nog een ander antwoord, zie Bijlage I.

Het aandeel dat op aardgas kookt is groter onder bewoners met een huurwoning (77%) dan onder bewoners met een koopwoning (61%). In koopwoningen wordt dus relatief meer gekookt op een kookplaat elektrisch/inductie/keramisch.

Figuur 7

Stroom- en gasverbruik

De bewoners die met een elektrische/inductie/keramische kookplaat koken verbruiken minder gas. Van hen valt 46% in de laagste verbruikscategorie (minder dan 1001m³), terwijl dat onder bewoners die op aardgas koken 41% is. Berekenen we dit percentage op de groep respondenten die hun gasverbruik doorgaf, dan is het verschil er ook: kookplaat elektrisch/inductie/keramisch (minder dan 1001m³: 64%), koken op aardgas (minder dan 1001m³: 59%). Er treedt hier nauwelijks verschil op in stroomverbruik.

Wijken

Men kookt relatief meer op aardgas in de wijken Vrijenban, Buitenhof (beiden 76%) en Hof van Delft (72%), en relatief minder in de wijken Binnenstad (61%), Voorhof (60%) en Voordijkshoorn (58%).

Leeftijdsgroepen

Het aandeel dat op aardgas kookt varieert van 59% onder 35-44 jarigen tot 71% onder 55-64 jarigen. Het percentage onder 18-24 jarigen is nog kleiner, maar geeft enkel een indicatie wegens het kleine aantal respondenten (n=80): 56%.

³ Het totaal bevat ook de groep die woont bij ouders/verzorgers of een ander antwoord gaf (n=26).

2.2 Isolatie van de woning

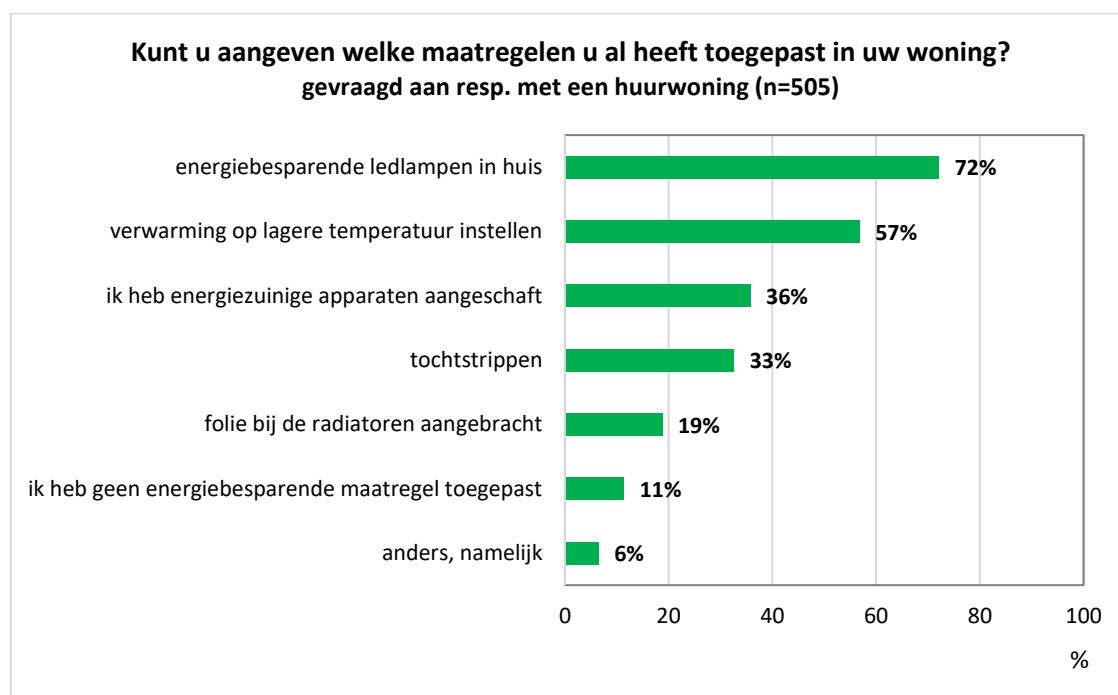
In deze paragraaf worden de resultaten beschreven die gaan over het onderwerp isolatie van woningen. Om woningen en bedrijfsgebouwen aardgasvrij te maken, is de eerste stap om het aardgasgebruik te verlagen door bijvoorbeeld isolatiemaatregelen toe te passen. In hoeverre hebben bewoners dit al gedaan?

2.2.1 Maatregelen toegepast in huurwoning

Huurders zijn afhankelijk van de verhuurder voor grote energiebesparende maatregelen, maar zij kunnen zelf ook maatregelen toepassen. De huurders zijn daarom gevraagd welke maatregelen zij zelf al hebben toegepast om energie te besparen in hun woning. Figuur 8 toont de resultaten. Het was mogelijk om meerdere antwoorden te geven.

Het merendeel van de bewoners die een woning huren heeft energiebesparende ledlampen in huis (72%) of de verwarming op een lagere temperatuur ingesteld (57%). Ongeveer een derde deel heeft energiezuinige apparaten aangeschaft of tochtstrippen geplaatst. Een vijfde deel van de huurders heeft folie bij de radiatoren aangebracht. Een tiende deel ongeveer geeft aan geen energiebesparende maatregel te hebben toegepast.

Het was ook mogelijk om een andere maatregel te noemen (6%). Deze staan allen in Bijlage I. Bijvoorbeeld wordt hier genoemd: dubbelglas, verwarming alleen aan wanneer nodig, warme trui aan.

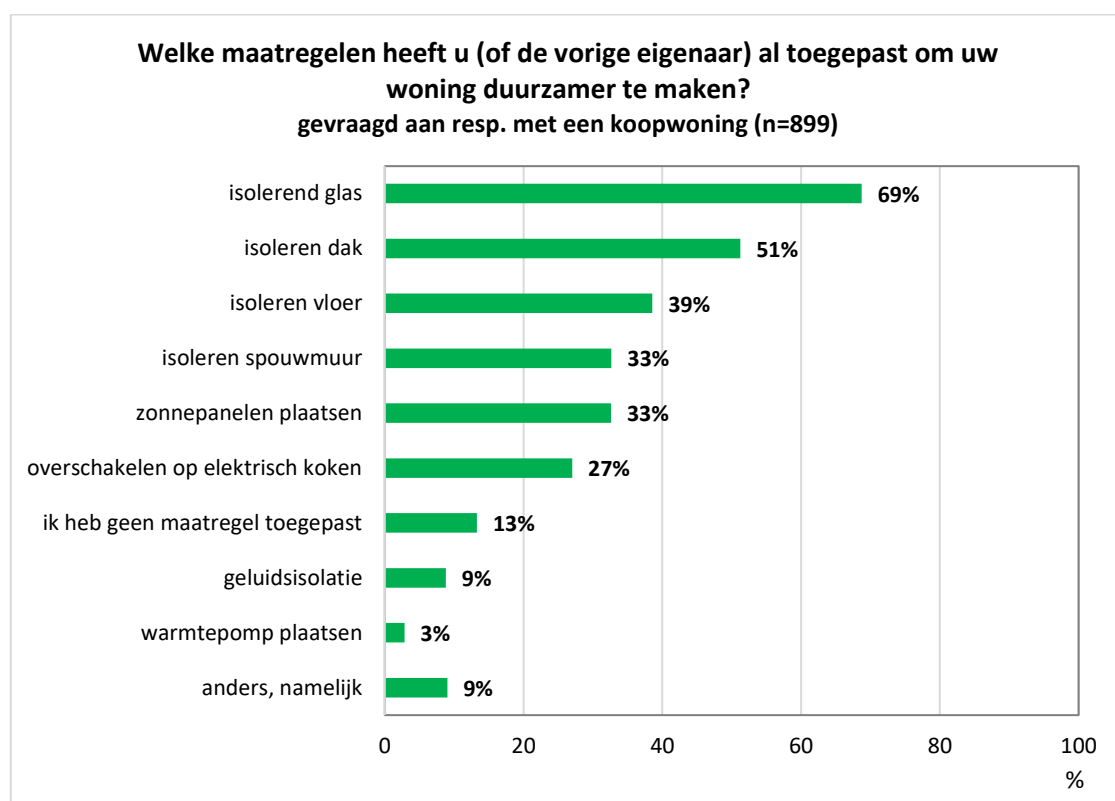

Figuur 8

2.2.2 Maatregelen toegepast in eigen koopwoning

Aan de eigenaren van koopwoningen is gevraagd welke maatregelen zij zelf (of de vorige eigenaar) hebben genomen, om de woning duurzamer te maken. Figuur 9 toont de resultaten. Ook bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven.

Ongeveer zeven van de tien hebben isolerend glas in hun woning. De helft heeft het dak geïsoleerd. Vier van de tien hebben een geïsoleerde vloer. Telkens een derde heeft de spouwmuur geïsoleerd of zonnepanelen geplaatst. Ruim een kwart is overgeschakeld op elektrisch koken. Ruim een tiende deel geeft aan geen maatregel te hebben toegepast (13%). Het was ook weer mogelijk om een andere maatregel te noemen. Een klein tiende deel heeft dit gedaan. Bijlage I bevat alle antwoorden. Bijvoorbeeld wordt er genoemd: gevelisolatie (voorzetwanden), HR ketel, isoleren muur (geen spouwmuur), leiding/verwarmingsbuizen isoleren, voorzetramen, woning is al goed geïsoleerd.

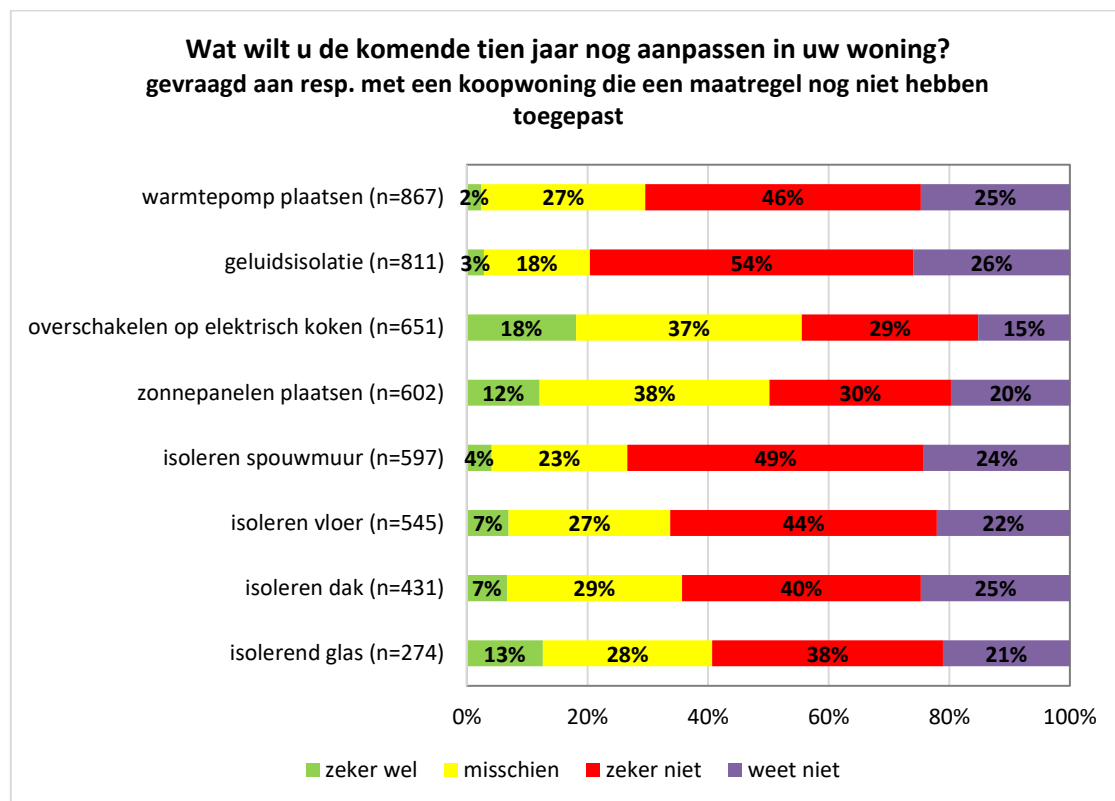

Figuur 9

2.2.3 Plannen voor aanpassingen in eigen koopwoning

Vervolgens werden de bewoners met een eigen koopwoning gevraagd wat zij nog willen aanpassen aan hun woning in de komende 10 jaar. Figuur 10 toont de resultaten, gesorteerd op het aantal respondenten.

Overschakelen op elektrisch koken wordt het meest genoemd als maatregel die men (indien nog niet doorgevoerd) zeker wel wil aanpassen in de komende tien jaar. Daarbij geeft ook nog een dubbel zo groot deel aan ‘misschien’, ofwel dit te overwegen. Ook is de helft van de bewoners die nog geen zonnepanelen hebben dit misschien of zeker wel van plan in de komende tien jaar.

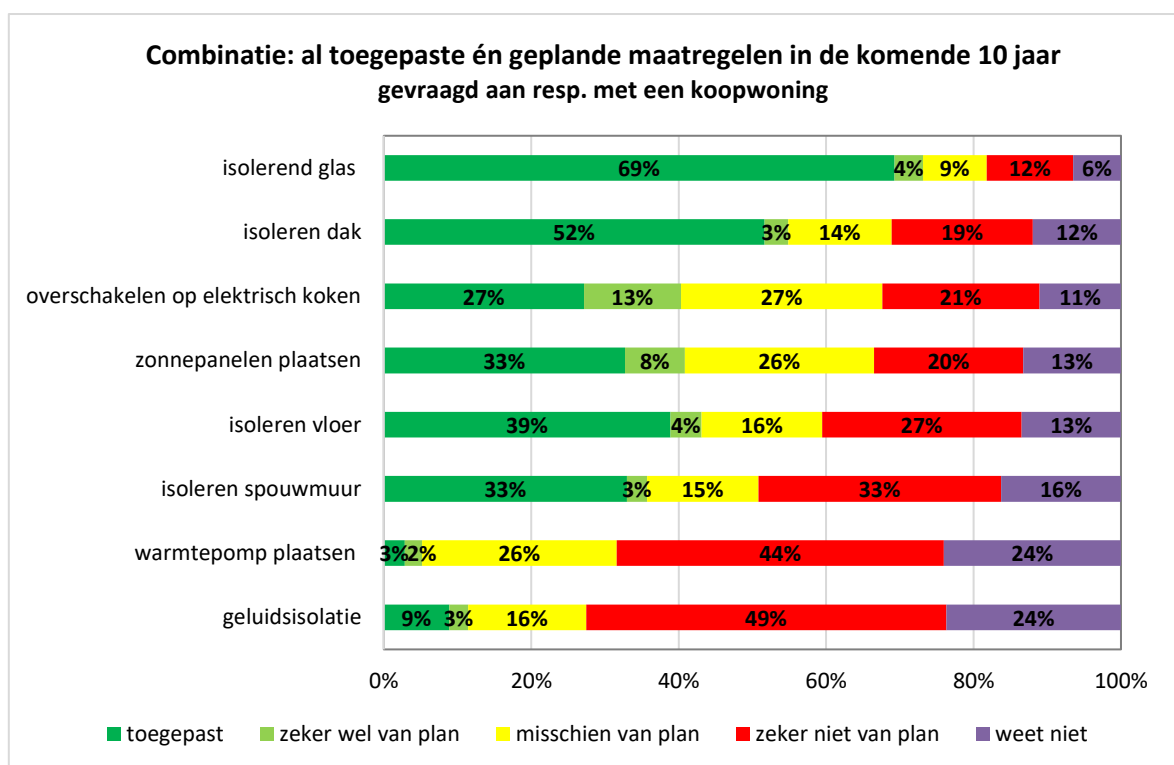

Figuur 10

De volgende figuur toont zowel wat er al is toegepast in de koopwoning aan energiebesparende maatregelen als wat men van plan is toe te passen in de komende 10 jaar. De maatregelen zijn gesorteerd op de optelsom van 'al toegepast', 'zeker wel van plan' en 'misschien van plan'. Dit geeft een beeld van wat bewoners vinden van de maatregelen, welke maatregelen voor hen het toepassen of overwegen waard zijn.

Het isolerend glas plaatsen is de meest toegepaste maatregel, die nog door 15% van de bewoners met een koopwoning zeker wel of misschien wel toegepast gaat worden in de komende 10 jaar (opgeteld is dit 82%). Het isoleren van het dak als ook het overschakelen op elektrisch koken is voor zeven op de tien bewoners met een koopwoning gedaan of het overwegen waard. Voor zonnepanelen plaatsen is dit twee derde deel.

Voor zowel het plaatsen van een warmtepomp als geluidsisolatie geldt dat de grootste groep dit zeker niet van plan is te gaan doorvoeren in de komende 10 jaar.

Figuur 11

Zijn er nog andere zaken die men de komende tien jaar nog wilt aanpassen in de woning?
 Airconditioning, dakisolatie, dubbel glas, isoleren ramen/muren, (meer) zonnepanelen, sedum dak, zonneboiler.

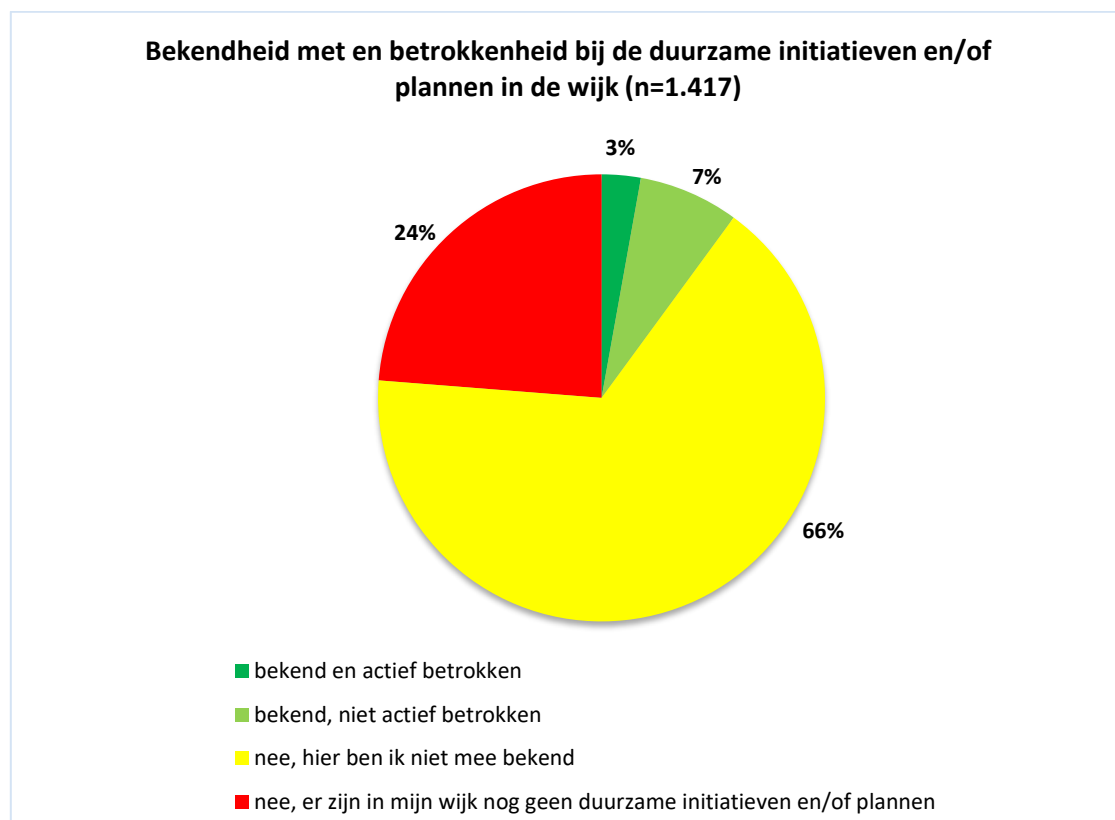
Bijlage I bevat alle antwoorden.

2.2.4 Bekendheid met en betrokkenheid bij duurzame initiatieven en/of plannen

Alle respondenten zijn achtereenvolgens gevraagd of zij bekend zijn met duurzame initiatieven en/of plannen in de wijk, zo ja, of zij hierbij actief betrokken zijn. Figuur 12 toont de resultaten.

Het aandeel dat in totaal bekend is met duurzame initiatieven en/of plannen in de wijk is 10%, waaronder 3% ook actief betrokken is bij deze initiatieven en/of plannen. Twee derde deel geeft aan niet bekend te zijn met duurzame initiatieven en/of plannen in de wijk. Een kwart geeft aan dat er nog geen dergelijke initiatieven of plannen in de wijk zijn.

Bewoners met een koopwoning zijn net iets vaker bekend met de duurzame initiatieven en plannen in de wijk (12%) dan bewoners met een huurwoning (7%).

Figuur 12

De bewoners die bekend zijn met duurzame initiatieven en of plannen in de wijk konden aangeven welke plannen zij kennen. Alle antwoorden staan in Bijlage I. Zij noemen bijvoorbeeld: Deelstroom Delft, (gezamenlijke inkoop) zonnepanelen.

Wijken

Het aandeel dat bekend is met duurzame initiatieven of plannen in de wijk is relatief klein in de wijk Binnenstad (5%), en juist bovengemiddeld in de wijk Buitenhof (16%). In de wijken Tanthof en Voorhof geven bewoners relatief meer aan niet bekend te zijn met dergelijke initiatieven of plannen (respectievelijk 72% en 71%). In de wijk Buitenhof is dit aandeel het kleinst (60% is hier niet bekend mee). In Wippolder geeft 29% van de bewoners aan dat er geen duurzame initiatieven of plannen zijn in de wijk.

Leeftijdsgroepen

Het aandeel dat bekend is met duurzame initiatieven of plannen in de wijk is relatief laag onder de jongste leeftijdsgroepen (18-24 jarigen: 5%; 25-34 jarigen: 5%). De jongere leeftijdsgroepen geven ook meer aan niet bekend te zijn met dergelijke plannen (18-24 jarigen: 84%; 25-34 jarigen: 78%; 35-44 jarigen: 72%). De 65-plussers noemen dit juist het minst (51% is niet bekend hiermee). Zij geven het meest aan dat er in de wijk nog geen duurzame initiatieven of plannen zijn (36%).

Percentages van de 18-24 jarigen zijn indicatief, omdat de groep relatief klein is (n=77).

2.3 Aardgasvrij wonen

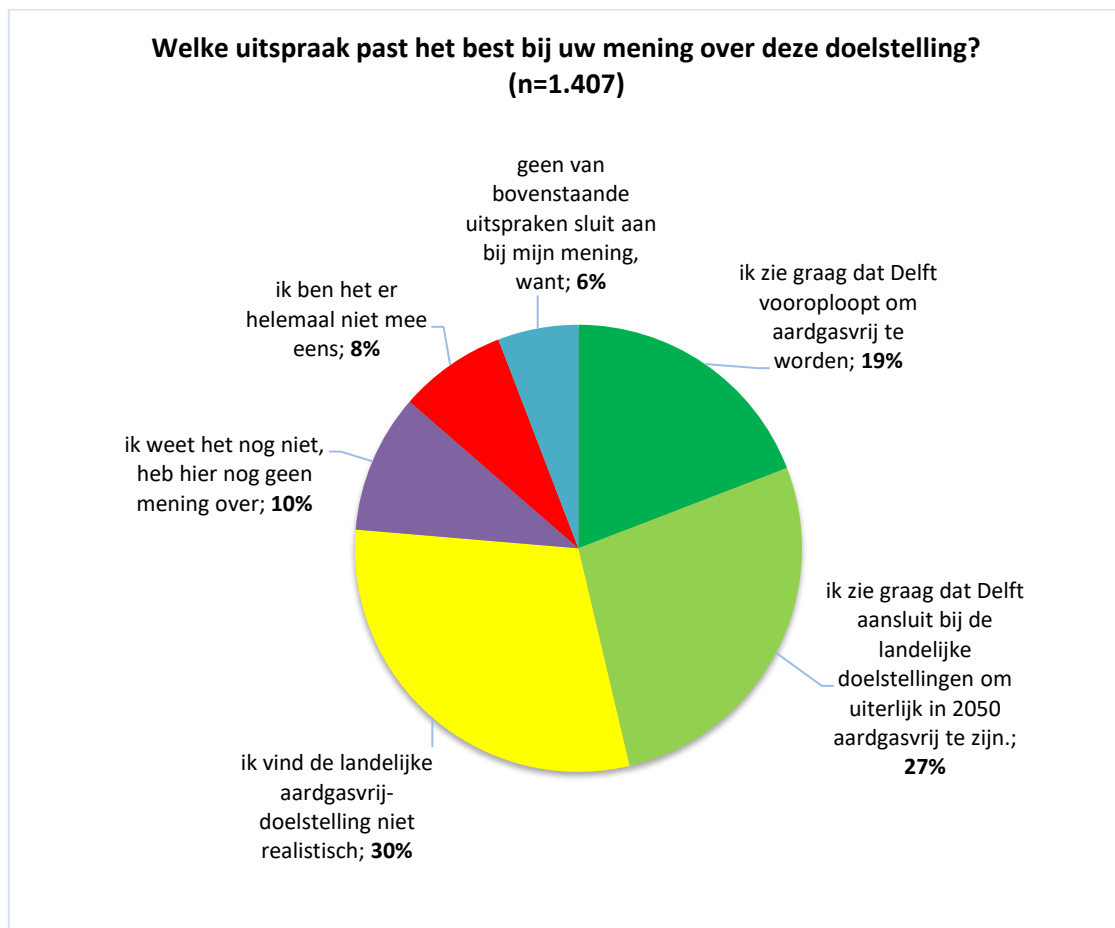
In 2050 moeten alle Nederlandse woningen aardgasvrij zijn. Delft heeft de doelstelling om in 2050 aardgasvrij en energieneutraal te zijn. In deze paragraaf worden de resultaten over aardgasvrij wonen beschreven.

2.3.1 Mening bewoners over doelstelling aardgasvrij en energieneutraal in 2050

Allereerst konden de respondenten reageren op deze doelstelling. Er zijn vijf uitspraken voorgelegd, en daarnaast kon men nog kiezen voor 'geen van deze uitspraken' en dit toelichten. Figuur 13 toont de resultaten.

De meeste bewoners kunnen zich het beste vinden in: 'ik vind de landelijke aardgasvrij-doelstelling niet realistisch'. Drie van de tien kozen deze uitspraak. Een net iets kleiner aandeel geeft aan: 'ik zie graag dat Delft aansluit bij de landelijke doelstellingen om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn' (27%). Ongeveer een vijfde deel 'ziet graag dat Delft vooroploopt om aardgasvrij te worden'. Ongeveer een tiende deel weet het nog niet of is het er helemaal niet mee eens.

De overige 6% gaf nog een andere mening over de doelstelling. Deze antwoorden lopen uiteen, alle antwoorden staan in Bijlage I.

Figuur 13

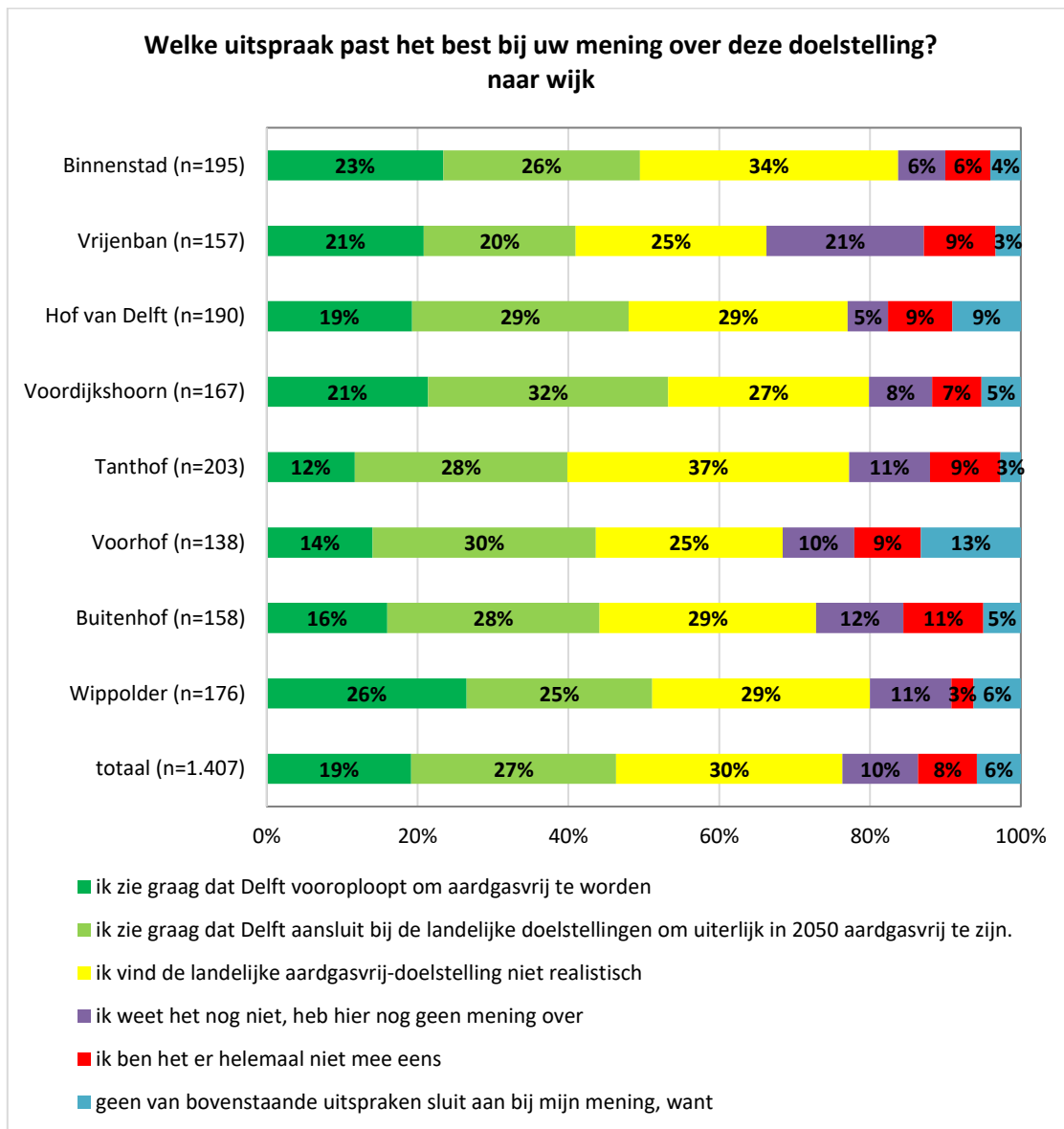
Er treden verschillen op tussen respondenten met een koopwoning of een huurwoning, zie Tabel 19. Woning eigenaren geven meer aan 'de landelijke aardgasvrij doelstelling niet realistisch te vinden' dan huurders (een verschil van 7%). Bewoners die een woning huren geven meer aan 'hier nog geen mening over te hebben' (verschil van 7%), of 'graag te zien dat Delft vooroploopt om aardgasvrij te worden' (verschil van 5%), dan woning eigenaren.

Tabel 19. Welke uitspraak past het best bij uw mening over deze doelstelling? naar koop- of huurwoning (in %)

	koopwoning (n=885)	huurwoning (n=496)	anders (n=27)	totaal (n=1.407)
ik zie graag dat Delft vooroploopt om aardgasvrij te worden	17	22	29	19
ik zie graag dat Delft aansluit bij de landelijke doelstellingen om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn.	28	26	30	27
ik vind de landelijke aardgasvrij-doelstelling niet realistisch	33	26	10	30
ik weet het nog niet, heb hier nog geen mening over	8	15	5	10
ik ben het er helemaal niet mee eens	8	7	16	8
geen van bovenstaande uitspraken sluit aan bij mijn mening, want	7	4	10	6
totaal	100	100	100	100

Op de volgende pagina staat de figuur met de uitspraken uitgesplitst naar wijk.

In de wijk Wippolder is ruim een kwart het eens met de uitspraak 'ik zie graag dat Delft vooroploopt om aardgasvrij te worden' (26%). In de Binnenstad geeft bijna een kwart dit aan. Bijna een derde deel van de bewoners in Voordijkshoorn 'ziet graag dat Delft aansluit bij de landelijke doelstellingen om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn'. In de wijken Hof van Delft, Tanthof en Buitenhof is dit bijna drie op de tien. Bekijken we de twee groen-gekleurde categorieën samen, dan blijkt ruim de helft van de bewoners in de wijken Voordijkshoorn (53%) en Wippolder (51%) positief over de doelstelling om uiterlijk 2050 aardgasvrij te zijn. Gemiddeld is dit 46% van de Delftenaren. In de wijken Tanthof (40%) en Vrijenban (41%) is men in mindere mate positief over deze doelstelling. In de wijken Tanthof en Binnenstad vindt meer dan een derde deel de landelijke doelstelling niet realistisch (respectievelijk 37% en 34%). Verder valt op dat ongeveer een vijfde deel van de bewoners van Vrijenban hier nog geen mening over heeft gevormd.

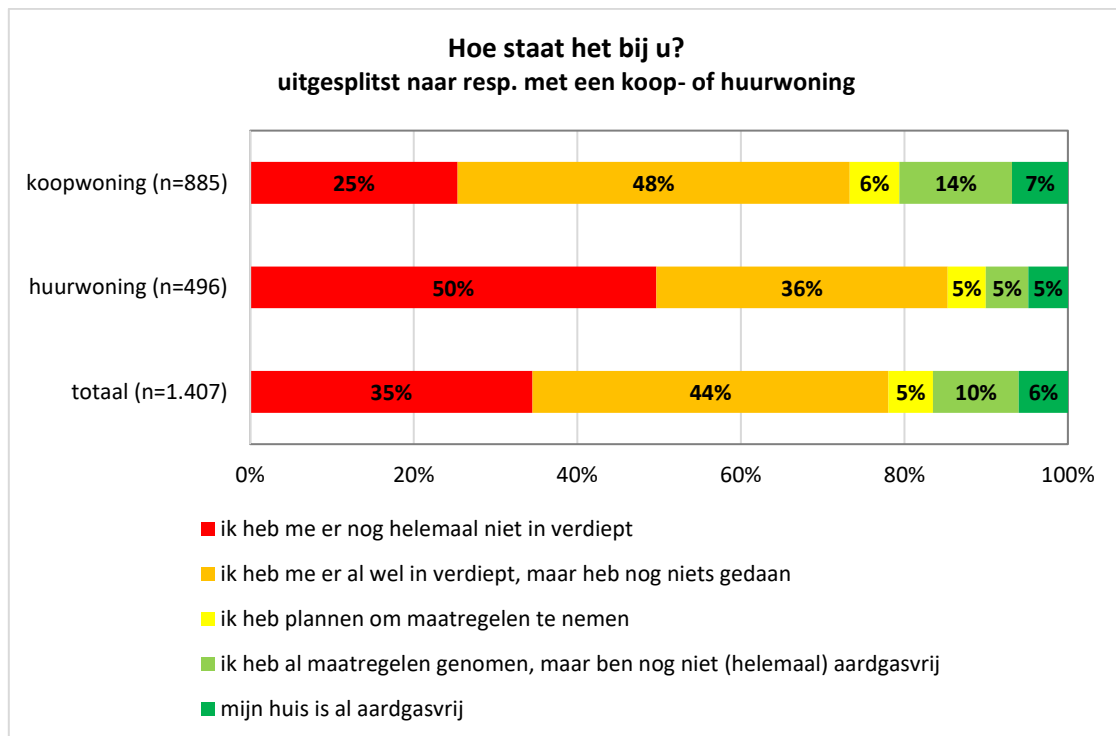
Figuur 14

2.3.2 Status aardgasvrij onder bewoners

Vervolgens is er aan alle respondenten gevraagd hoe het bij hen staat qua aardgasvrij wonen. Er is een duidelijk verschil tussen bewoners van een koopwoning en bewoners van een huurwoning, zie Figuur 15. Het totaal in de figuur omvat alle respondenten, dus ook de bewoners die bijvoorbeeld bij hun ouders wonen.

Ruim een derde van de bewoners heeft zich nog helemaal niet verdiept in aardgasvrij wonen, 44% heeft zich er al wel in verdiept maar heeft nog niets gedaan. Een tiende heeft al wel maatregelen genomen maar is nog niet (helemaal) aardgasvrij. Telkens een klein deel heeft plannen om maatregelen te nemen (5%) of heeft al een aardgasvrije woning (6%).

De helft van de bewoners met een huurwoning heeft zich er nog helemaal niet in verdiept. Dit is dubbel zo groot als onder bewoners met een koopwoning. Bijna de helft van de bewoners met een koopwoning geeft aan zich hierin wel verdiept te hebben maar nog niets gedaan te hebben aan aardgasvrij wonen. Onder bewoners met een huurwoning is dit deel ruim een derde. Het aandeel dat al maatregelen genomen heeft maar nog niet (helemaal) aardgasvrij is, is groter onder bewoners met een koopwoning (14%) dan onder bewoners met een huurwoning (5%).

Figuur 15

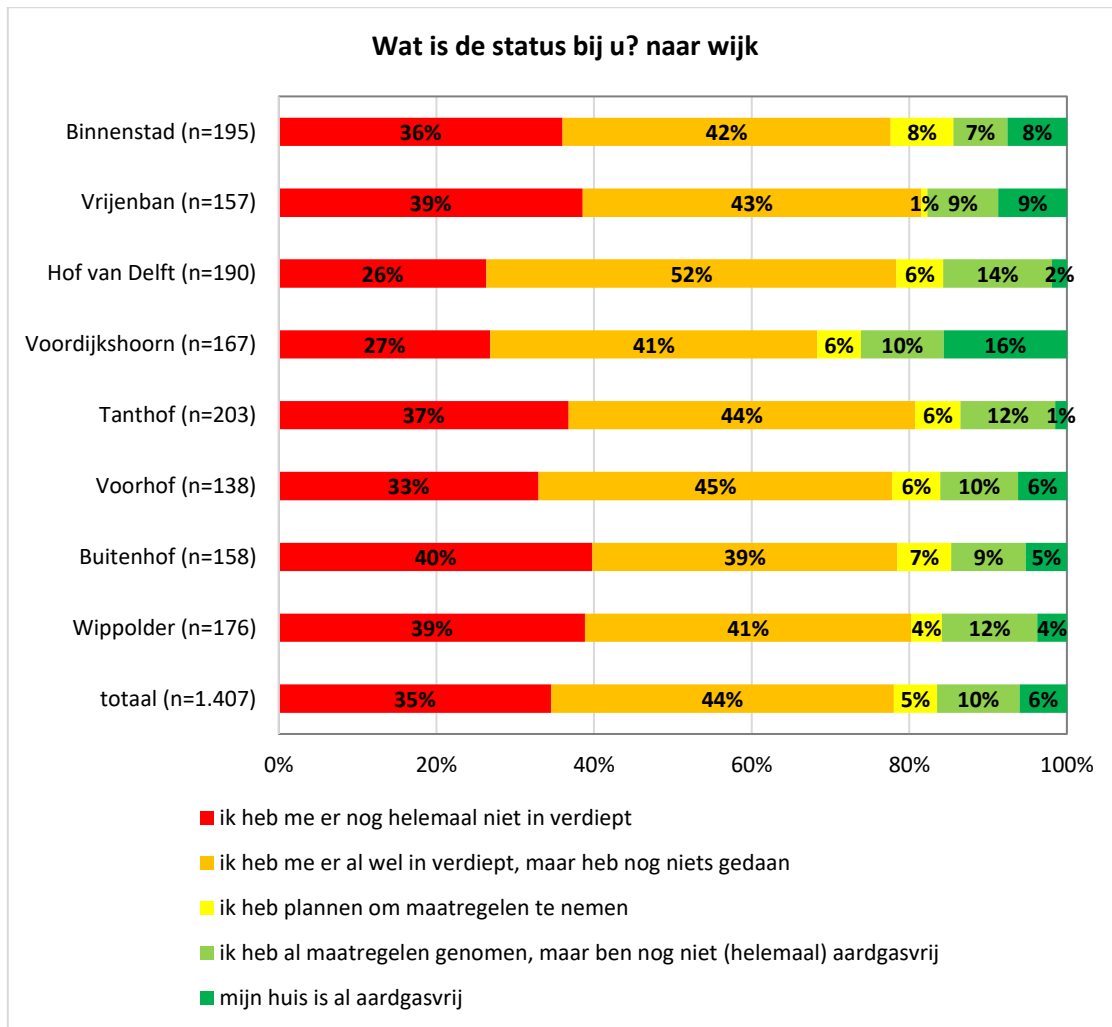
Toelichting

Bewoners konden hun antwoord toelichten. Alle toelichtingen staan in Bijlage I, uitgesplitst naar het antwoord op de vraag hoe ver men is.

Meest genoemde toelichtingen betreffen: aardgasvrij maken is niet realistisch, het is een taak van de verhuurder, financieel niet haalbaar, geen interesse in, gezien leeftijd niet nodig, alternatieven nog niet goed, ik gebruik weinig gas dus niet rendabel, ik wacht de plannen/regelingen af, (plan om te) verhuizen naar een duurzame woning, aardgas is prima, nieuwbouw en dus aardgasvrij.

Wijken

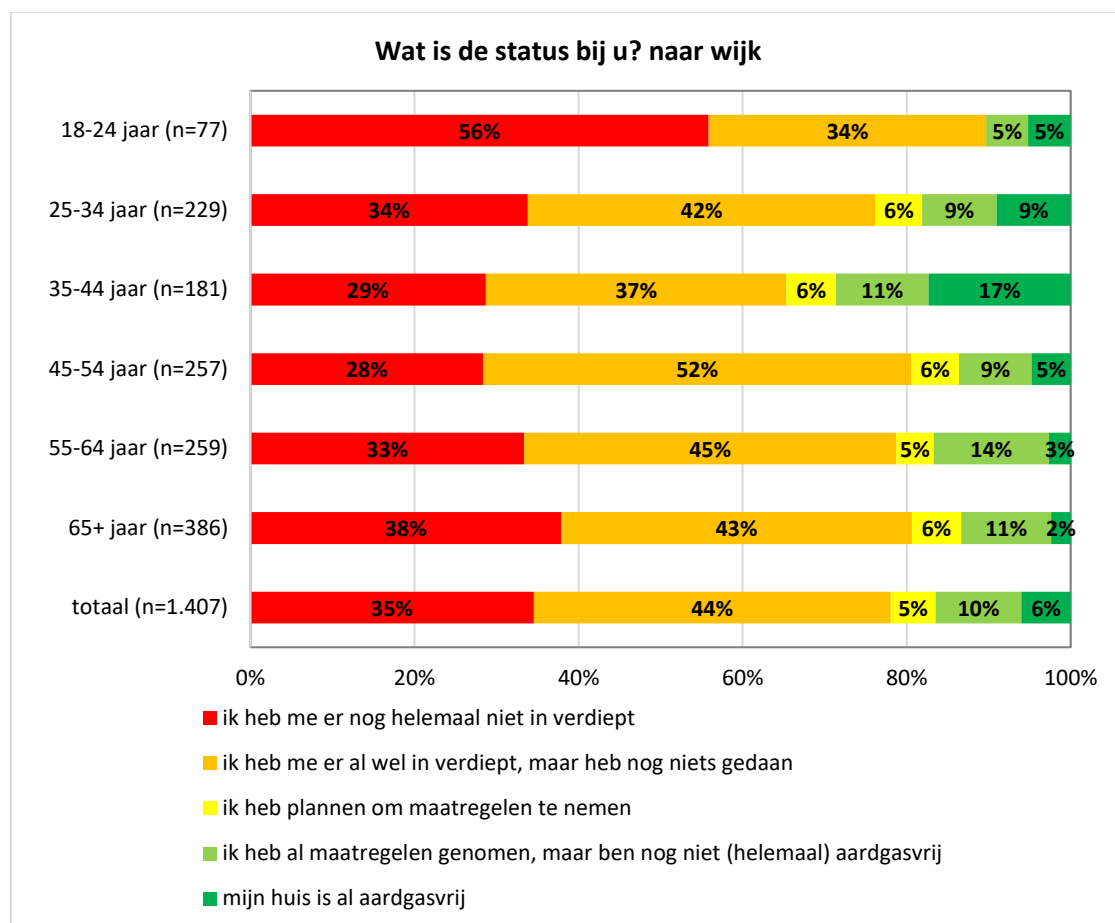
In Figuur 15 naar wijk, valt allereerst op dat 16% van de bewoners in de wijk Voordijkshoorn al aardgasvrij woont. Daarnaast heeft nog een tiende ook al maatregelen genomen. Dit lijkt erop te wijzen dat in Voordijkshoorn relatief de meeste aardgasvrije woningen staan. Daarnaast is er redelijk veel variatie in het aandeel dat zich er nog niet in verdiept heeft. Dit loopt uiteen van 26% in de Hof van Delft tot 40% in de wijk Buitenhof.

Figuur 16

Leeftijdsgroepen

In de figuur met uitsplitsingen naar de leeftijdsgroepen valt met name op dat het aandeel dat al een aardgasvrij huis heeft het grootst is onder de 35-44 jarigen (17%). Daarnaast heeft 11% van deze leeftijdsgroep ook al maatregelen genomen, hoewel zij nog niet (helemaal) aardgasvrij zijn. Het aandeel dat aardgasvrij woont is zeer klein in de leeftijdsgroepen vanaf 55 jaar. De groep 18-24 jarigen is klein qua aantal (n=77), maar het lijkt er wel op dat meer dan de helft van hen zich hierin nog niet verdiept heeft, en dat zij ook in mindere mate in een woning wonen die (gedeeltelijk) aardgasvrij is.

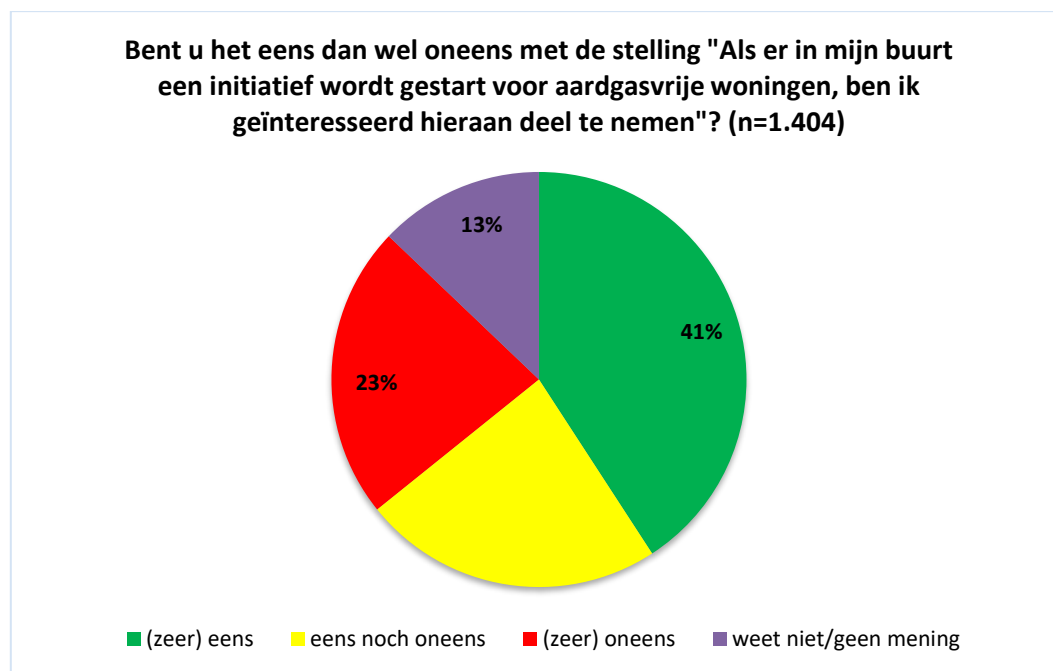
Figuur 17

2.3.3 Interesse in initiatief voor aardgasvrije woningen

Door middel van het voorleggen van een stelling, is er geïnterviewd in hoeverre men geïnteresseerd is deel te nemen indien er een initiatief in de buurt komt voor aardgasvrije woningen. Figuur 18 toont de resultaten.

Het grootste aandeel is het (zeer) eens met de stelling en zou geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan een initiatief in de buurt voor aardgasvrije woningen (41%). Een klein kwart staat hier neutraal in, of is het (zeer) oneens met deze stelling. De overige 13% heeft hierover nog geen mening.

Bewoners met een koopwoning geven relatief meer aan geïnteresseerd te zijn in een dergelijk initiatief (43%), dan bewoners met een huurwoning (36%). Dit verschil compenseert zich vooral in het aandeel 'weet niet/geen mening'.

Figuur 18

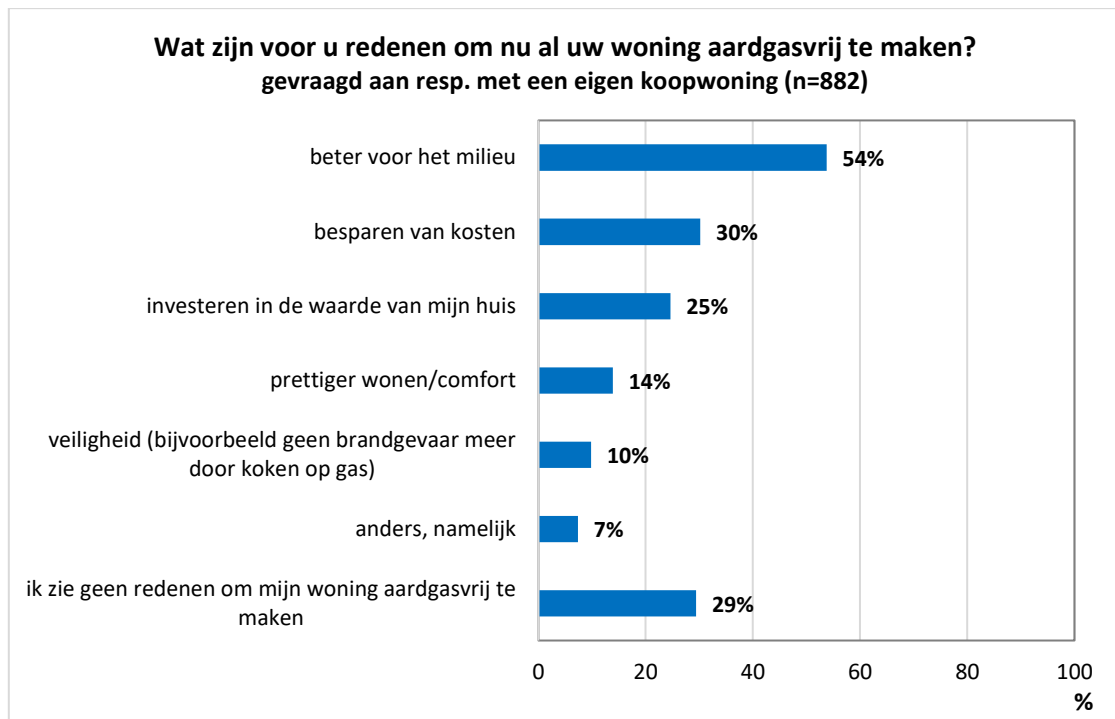

2.3.4 Redenen om nu al de koopwoning aardgasvrij te maken

De respondenten met een koopwoning konden nog aangeven wat voor hen redenen zijn om nu al de woning aardgasvrij te maken. Zij konden maximaal drie antwoorden kiezen, waaronder een open antwoord.

Ruim de helft van de eigenaren van een koopwoning noemt als reden dat dit ‘beter voor het milieu’ is. Drie van de tien geven ‘het besparen van kosten’ aan. Een vrijwel gelijk deel ziet geen redenen om de woning aardgasvrij te maken. Een kwart noemt ‘investeren in de waarde van mijn huis’. Het ‘prettiger wonen/comfort’ wordt door 14% genoemd als reden om nu al de woning aardgasvrij te maken. Een tiende deel doet dit voor de veiligheid.

Er werden nog andere antwoorden gegeven. In Bijlage I staan deze gegeven. Bijvoorbeeld is er genoemd: de woning is al aardgasvrij, nu nog niet, besparing niet mogelijk.

Figuur 19

2.3.5 Meedenken in de toekomst over Delft aardgasvrij

De laatste vraag over dit onderwerp betrof of men in de toekomst mee wilt denken met de gemeente over Delft aardgasvrij. Van alle bewoners die de vragenlijst volledig hebben ingevuld, heeft 45% wel interesse om mee te denken met de gemeente over dit onderwerp. De mailadressen worden in een apart bestand aangeleverd.

2.4 Opmerkingen

Ter afsluiting van de vragenlijst konden de respondenten nog een opmerking plaatsen over het warmteplan of een algemene opmerking.

Een aandeel van 6% gaf een opmerking over het warmteplan, 13% een algemene opmerking.

Alle opmerkingen staan in Bijlage I.

Colofon

Dit is een uitgave van

Gemeente Delft

Cluster Interne Dienstverlening/Gegevensmanagement/O&S

Postbus 78, 2600 ME Delft

Telefoon 14015

Internet www.delft.nl

December 2020